

Reforma veřejných financí 2007 – 2010

Reformní kroky realizované
k dosažení stanovených deficitů veřejných rozpočtů

Obsah prezentace

- 1. Stav veřejných financí v roce 2007 a v dalších letech.**
- 2. Návrhy změn právních předpisů v oblasti sociální.**
- 3. Návrhy změn právních předpisů v oblasti daňové.**

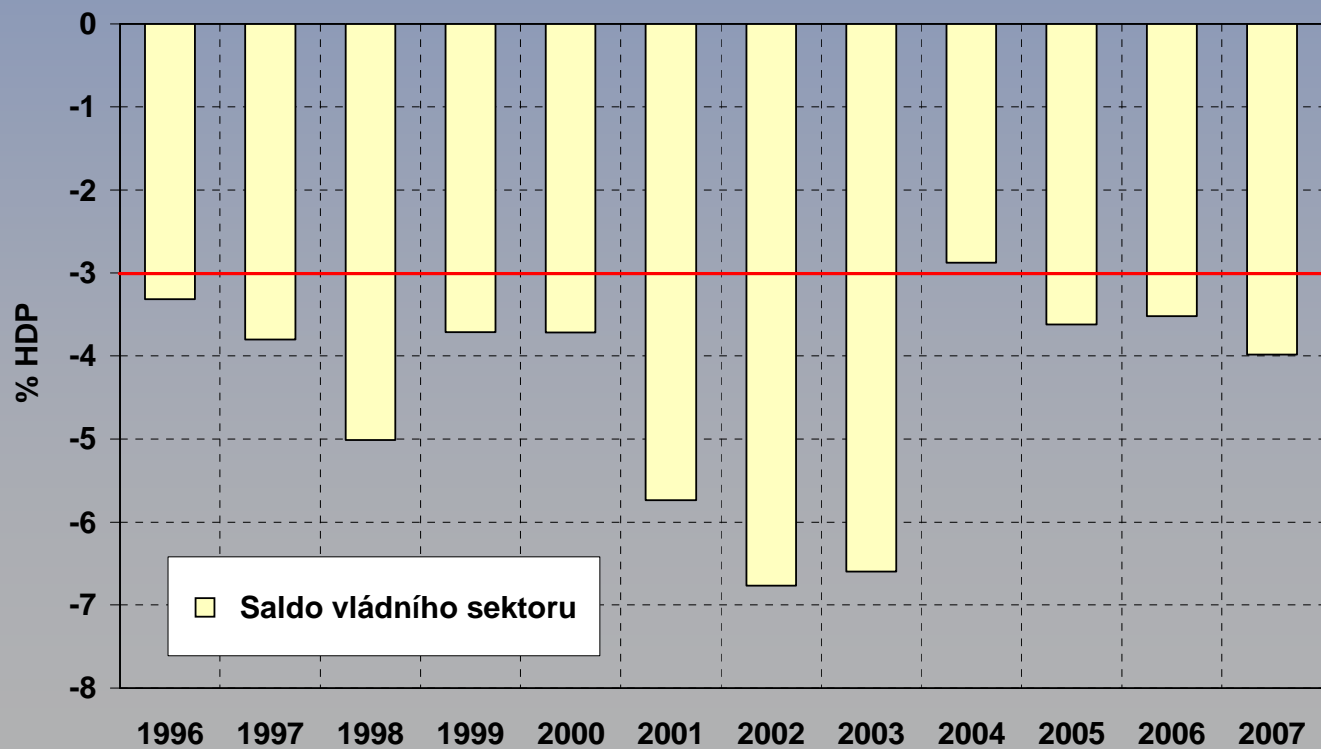
Stav veřejných financí v roce 2007 a v dalších letech

Mirek Topolánek
Premiér

Stav veřejných financí – vládní deficit

Trvale deficitní hospodaření

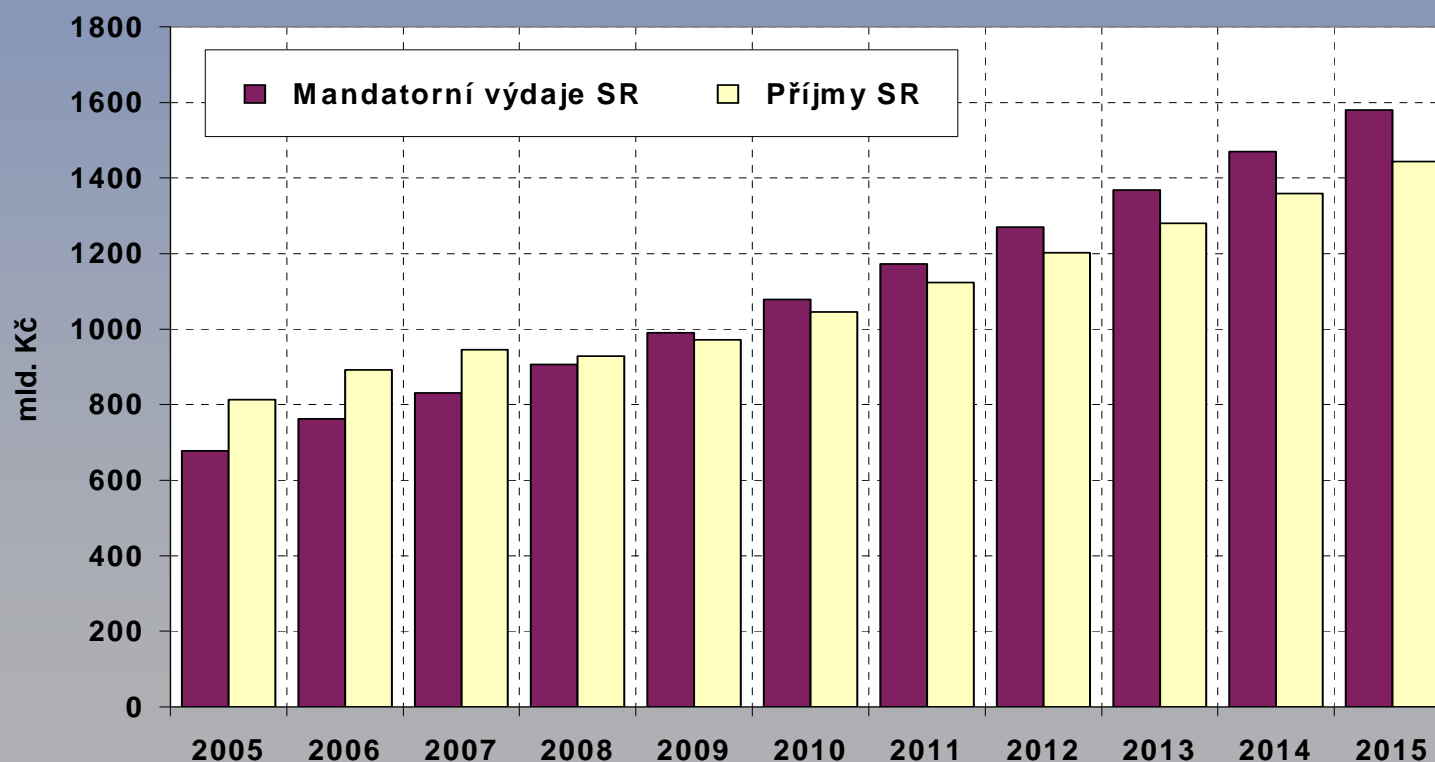
Stav veřejných financí – vládní deficit

- Situace se nelepší navzdory působení přechodných příznivých faktorů:
  - ekonomický vzestup,
  - využívání mimořádných příjmů,
  - krátkodobé úspory a převody do rezervních fondů,
  - útlum nákladů spojených s transformací ekonomiky a stabilizací bankovního sektoru.
- Po jejich nevyhnutelnému odeznění hrozí další **nárůst deficitu v důsledku neudržitelných výdajových tendencí.**

Stav veřejných financí – struktura výdajů

Hlavní příčinou jsou neudržitelné trendy v oblasti běžných, zejména mandatorních výdajů.

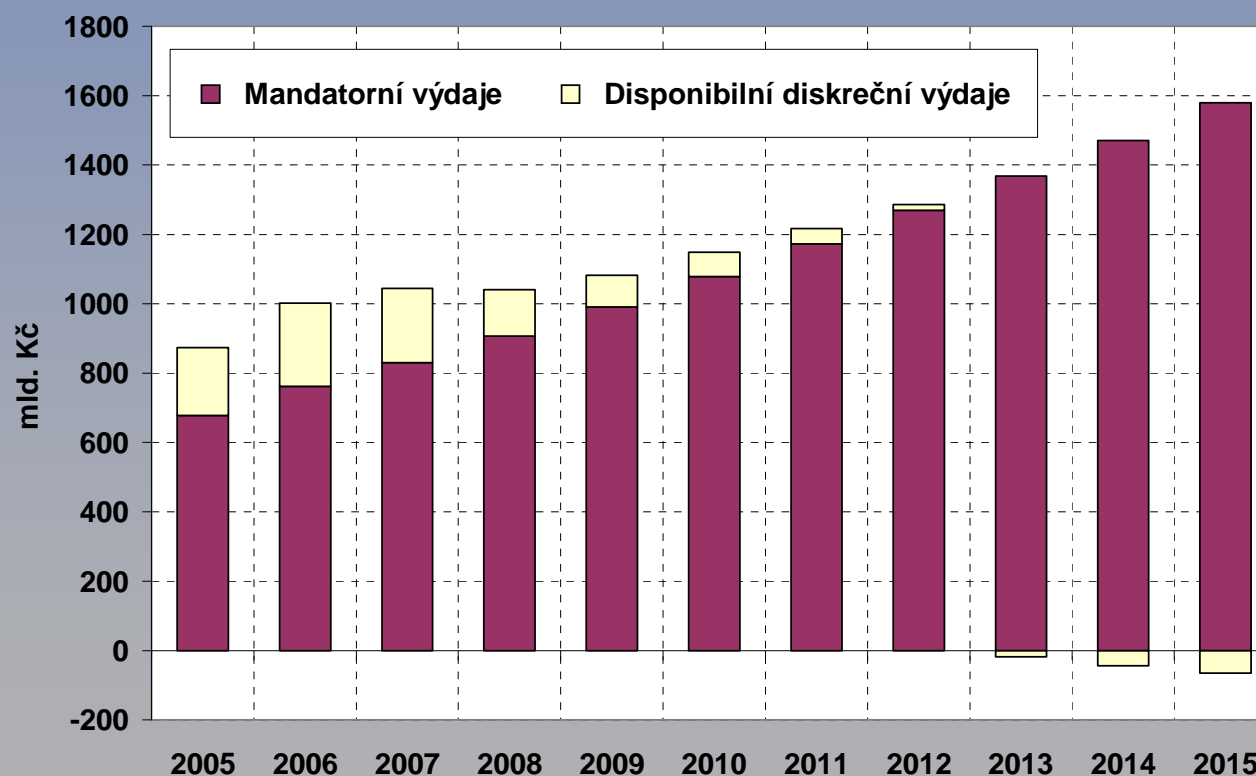

Bez reforem je už v roce 2009 nárok na mandatorní výdaje větší než příjmy.

Stav veřejných financí – struktura výdajů

Hlavní příčinou jsou neudržitelné trendy v oblasti běžných, zejména mandatorních výdajů.

Bez reforem jsou v roce 2013 výdaje naplněny pouze mandatorními výdaji.

Stav veřejných financí – struktura výdajů

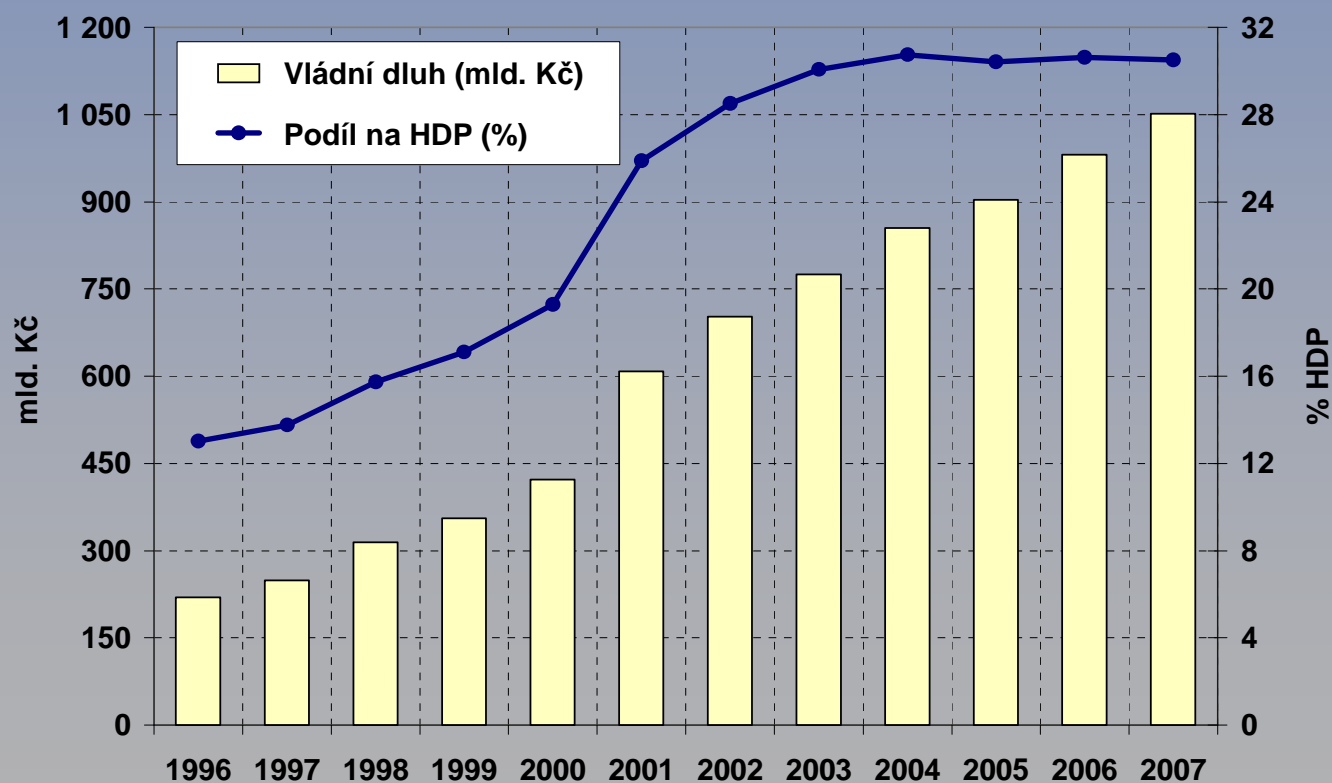
- Bez reformy dojde k úplnému vytěsnění diskrečních prostředků státního rozpočtu (investice, podpora vědy a výzkumu...).
- Již tak neudržitelný trend mandatorních výdajů dále prohloubily předvolební sociální balíčky.
- Tento vývoj neúnosně zužuje prostor pro vládní politiku a financování výdajových priorit.

Stav veřejných financí – vládní dluh* („maastrichtský“)

Deficitní hospodaření vede k soustavnému nárůstu vládního dluhu.

* Dluh celého sektoru vlády – SR, místní rozpočty, zdrav. pojišťovny a další

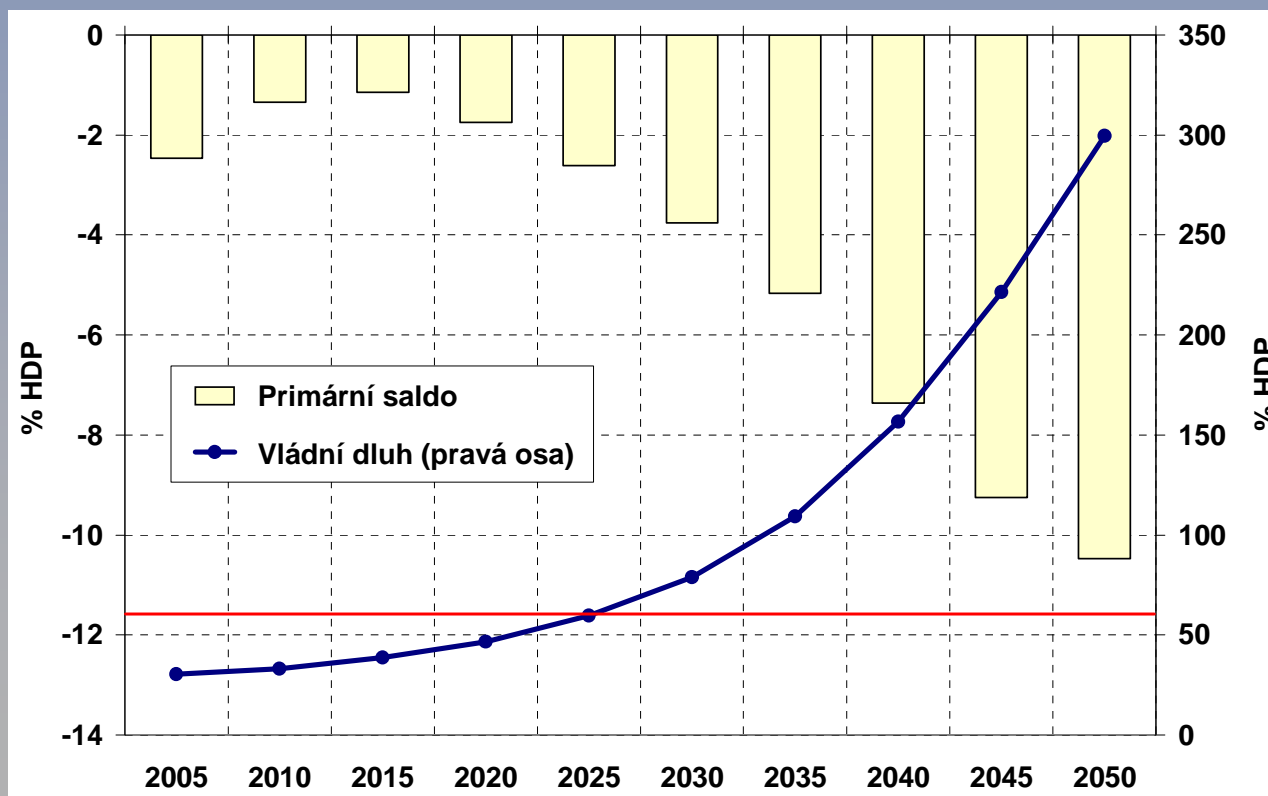
Stav veřejných financí – vládní dluh

- Vládní dluh rychle narůstá, přestože
  - k financování deficitů jsou využívány privatizační příjmy,
  - zatím přetrvávají velice nízké úrokové sazby,
  - HDP roste rekordními tempy.
- Využívání privatizačních příjmů opticky zpomaluje dynamiku zadlužení, ovšem na úkor poklesu čistého jmění vládního sektoru.
- Bez reformy nadále poroste veřejné zadlužení.

Stav veřejných financí – dlouhodobá udržitelnost

Bez reforem systémů důchodového zabezpečení a zdravotnictví jsou veřejné finance dlouhodobě neudržitelné.

Stav veřejných financí – závazky vůči EU

- Vládní deficit pod úrovní 3 % HDP a směřování k dlouhodobě udržitelnému stavu veřejných financí,
- ČR dosud tento závazek porušuje,
- bez provedení reforem nebude schopna jej dodržet ani v budoucnosti,
- riziko vážné ztráty kredibility a sankcí ze strany EU.

Makroekonomický rámec

- Česká ekonomika prochází mimořádně příznivým obdobím,
- ekonomický růst dosahuje rekordních temp v podmínkách mírné inflace, poklesu nezaměstnanosti a snižování vnější nerovnováhy.

Predikce hlavních makroekonomických indikátorů

		2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
					<i>Odhad</i>	<i>Predikce</i>	<i>Výhled</i>	<i>Výhled</i>	<i>Výhled</i>
Hrubý domácí produkt	<i>mld. Kč, b.c.</i>	2 577	2 781	2 970	3 198	3 442	3 718	4 019	4 340
Hrubý domácí produkt	<i>růst v %, s.c.</i>	3,6	4,2	6,1	5,9	5,0	5,0	5,1	4,9
Míra inflace	%	0,1	2,8	1,9	2,5	2,4	3,0	2,9	2,9
Míra nezaměstnanosti (VŠPS)	<i>průměr v %</i>	7,8	8,3	7,9	7,2	6,7	6,5	6,5	6,4
Podíl BÚ na HDP	%	-6,2	-6,0	-2,1	-4,5	-3,5	-2,8	-1,9	-1,6
Směnný kurz CZK/EUR		31,8	31,9	29,8	28,3	27,7	27,2	26,7	26,2
Saldo vládního sektoru	<i>% HDP</i>	-6,6	-2,9	-3,6	-3,5	-4,0	?	?	?

Zdroj: ČSÚ, Makroekonomická predikce ČR (Ministerstvo financí, leden 2007)

Makroekonomický rámec

- Stav veřejných financí je nejvýznamnějším makroekonomickým rizikem,
- veřejné finance hospodaří i na vrcholu ekonomického cyklu s nadměrným deficitem,
- příznivé časy byly dosud promarněny,
- proto je nutné využít zbytku ekonomického vzestupu a **neprodleně zahájit reformní opatření.**

Cíle reformy

1. Snížit vládní deficit a zastavit nárůst vládního dluhu.

	2008	2009	2010
Fiskální cíle	-3,0 %	-2,6 %	-2,3 %

2. Zvrátit neudržitelné trendy vládních výdajů a posílit jejich efektivnost.

3. Plošně snížit daňové zatížení, omezit administrativní zátěž a daňové distorze zjednodušením daňového systému.

4. Reformovat důchodový systém a zdravotnictví.

Cíle reformy

- 5. Na základě ozdravení veřejných financí dosáhnout toho, aby státní rozpočet nebyl brzdou úspěšného ekonomického rozvoje, ale naopak jeho oporou pomocí vhodného nastavení daňových sazeb.**
- 6. Podporovat rodiny s dětmi.**
- 7. Přistupovat sociálně citlivým způsobem k ekonomicky neaktivní populaci (důchodci, studující, zdravotně postižení).**
- 8. Dodržovat závazky vůči Evropské unii, maximálně využít prostředky z fondů Evropské unie.**

Základní principy reformy

Vycházejí z programového prohlášení vlády.

1. Základní myšlenky reformy:

- posílit adresnost sociálního systému, zvýšit efektivnost ostatních veřejných výdajů a snížit míru zásahů státu do ekonomiky,
- takto uspořené prostředky využít na plošné snížení daňové zátěže.

2. Těžiště na výdajové straně veřejných rozpočtů, zejména v oblasti mandatorních výdajů.

Základní principy reformy

3. Postupné snížení daňové zátěže a zjednodušení daňového systému.
4. Řešení dlouhodobých fiskálních tlaků prostřednictvím reformy důchodového systému a zdravotnictví.
5. Dodržování fiskálních pravidel – režim fiskálního cílení a střednědobé výdajové rámce.

Závěry

- **Situace veřejných financí je neudržitelná a představuje zásadní celospolečenské riziko.**
- **Je nutné neprodleně začít využívat současné ekonomicky příznivé období.**
- **Pro zlepšení situace je nevyhnutelné reformovat jak výdajovou stranu, tak příjmovou stranu bilance veřejných rozpočtů.**

Aktualizovaný střednědobý výhled příjmů a výdajů státního rozpočtu schválený v roce 2006

Metodika fiskálního cílení						
ukazatel	2008			2009		
	schválený výhled	autonomní změny	návrh	schválený výhled	autonomní změny	návrh
Příjmy	927,9	-6,5	921,4	971,9	-15,5	956,4
Výdaje	1 034,1	1,3	1 035,4	1 076, 3	-6,3	1 070,0
Deficit	-106,2	-7,8	-114,0	-104,4	-9,2	-113,6

Závěr k aktualizovanému střednědobému výhledu z roku 2006:

1. Aktualizovaný výhled neodpovídá navrženým fiskálním cílům vlády ve snižování salda veřejných rozpočtů:

2008	2009	2010
-4,0 %	-3,7 %	-3,0 %

2. Je třeba přijmout opatření ke snížení deficitu státního rozpočtu v roce:

2008 o 37,7 mld. Kč

2009 o 40,8 mld. Kč

2010 o 29,6 mld. Kč

Opatření v oblasti odměňování

- Nominální nárůst prostředků na platy v rozpočtové sféře maximálně ve výši 1,5 % v letech 2008 – 2010. Vyšší růst bude nutno zajistit pouze interními racionalizačními opatřeními.
- Zmrazení platů ústavních činitelů, soudců a státních zástupců a dalších zaměstnanců a funkcionářů v letech 2008 – 2010 na úrovni roku 2007.

Podíl salda SR, SF a VR na HDP v % aktualizovaný výhled z roku 2006

ukazatel	2007	2008	2009	2010
<i>HDP v běžných cenách v mld. Kč</i>	3 442	3 718	4 019	4 340
podíl salda státního rozpočtu na HDP v %	-2,5	-3,1	-2,8	-2,3
podíl salda státních fondů na HDP v %	-1,0	-0,2	-0,1	0,0
podíl salda ostatních složek veřejných rozpočtů na HDP v %	-0,5	-0,7	-0,7	-0,7
podíl salda veřejných rozpočtů na HDP v %	-4,0	-4,0	-3,7	-3,0
cíl dle programového prohlášení vlády		-3,0	-2,6	-2,3

Reformní kroky v letech 2008 až 2010

- **Návrhy změn právních předpisů v oblasti sociální**
- **Návrhy změn právních předpisů v daňové oblasti**

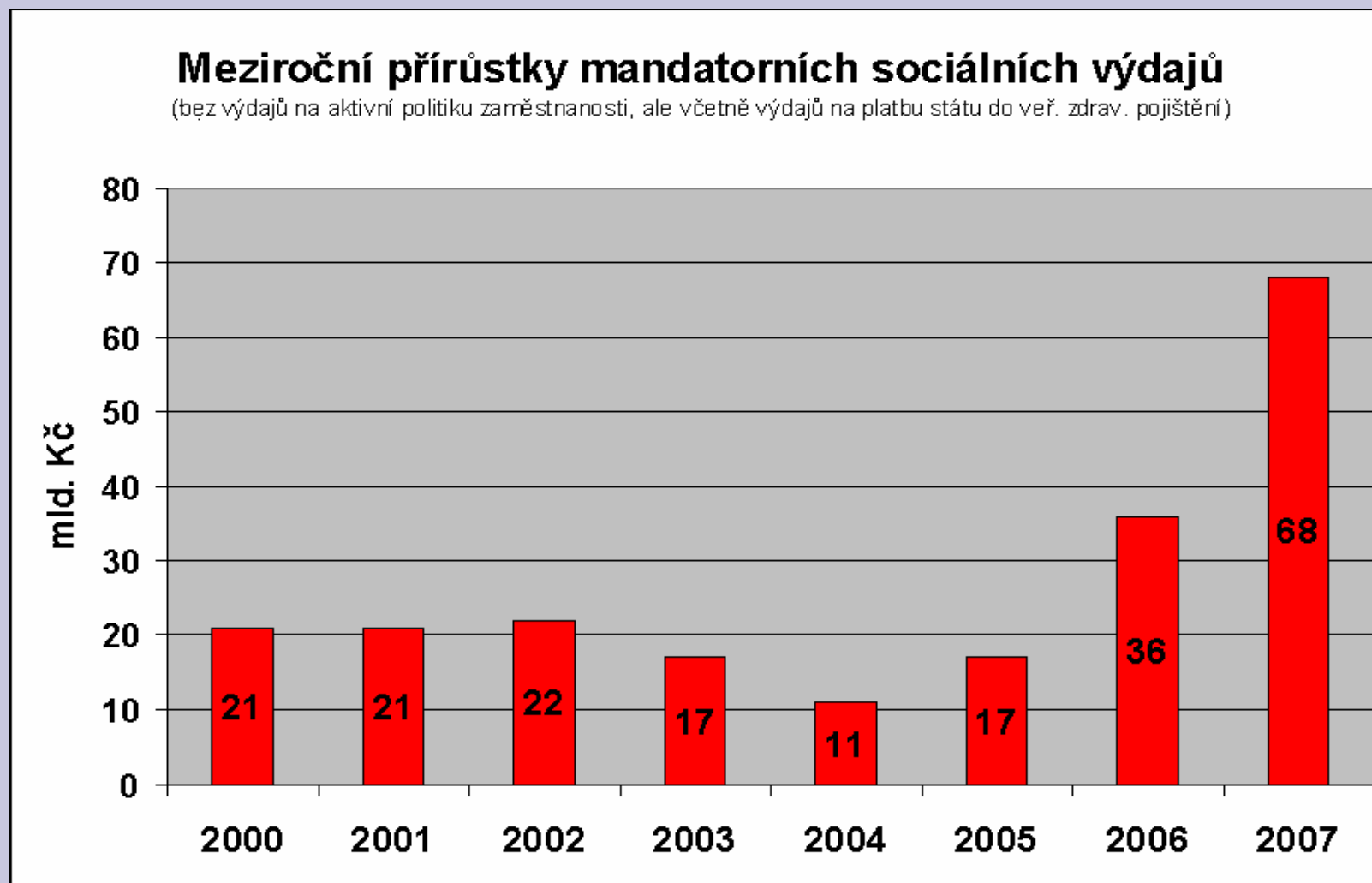
MINISTERSTVO PRÁCE
A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

**Návrhy změn právních předpisů
v oblasti sociální**

Reforma sociálního systému 2008–2010

Petr Nečas
ministr práce a sociálních věcí

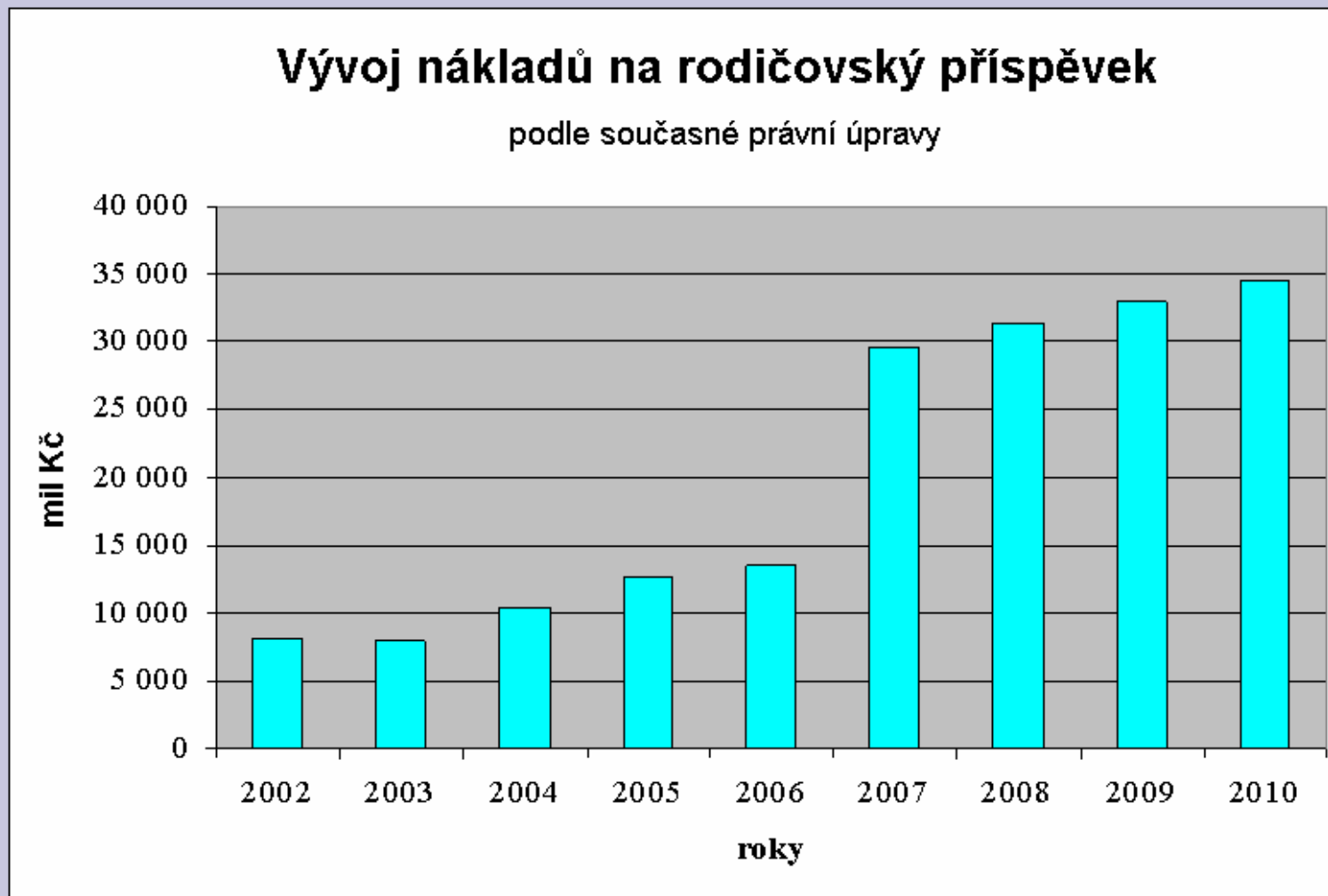
Vývoj nákladů podle současné právní úpravy

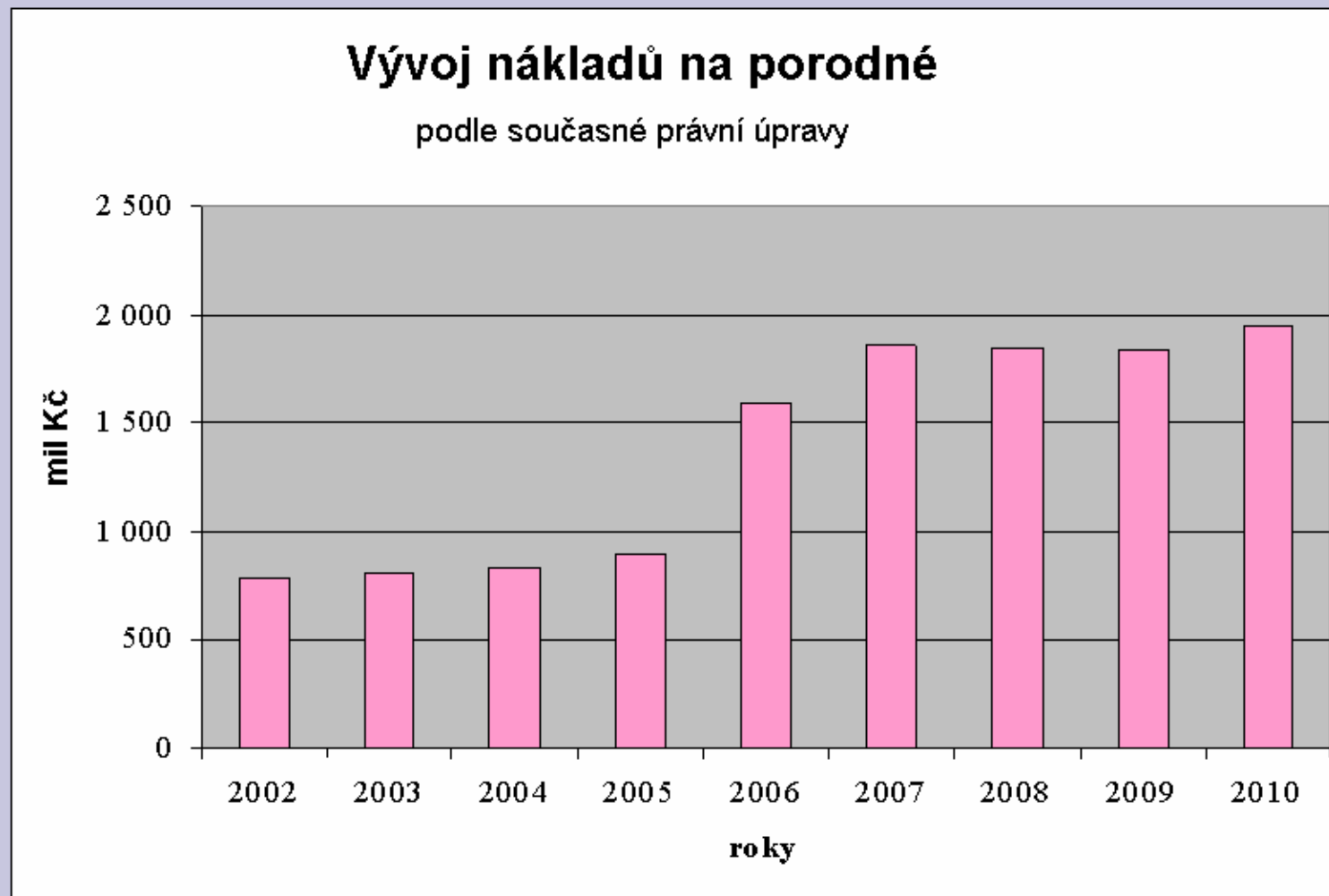
Vývoj nákladů podle současné právní úpravy

Vývoj nákladů podle současné právní úpravy

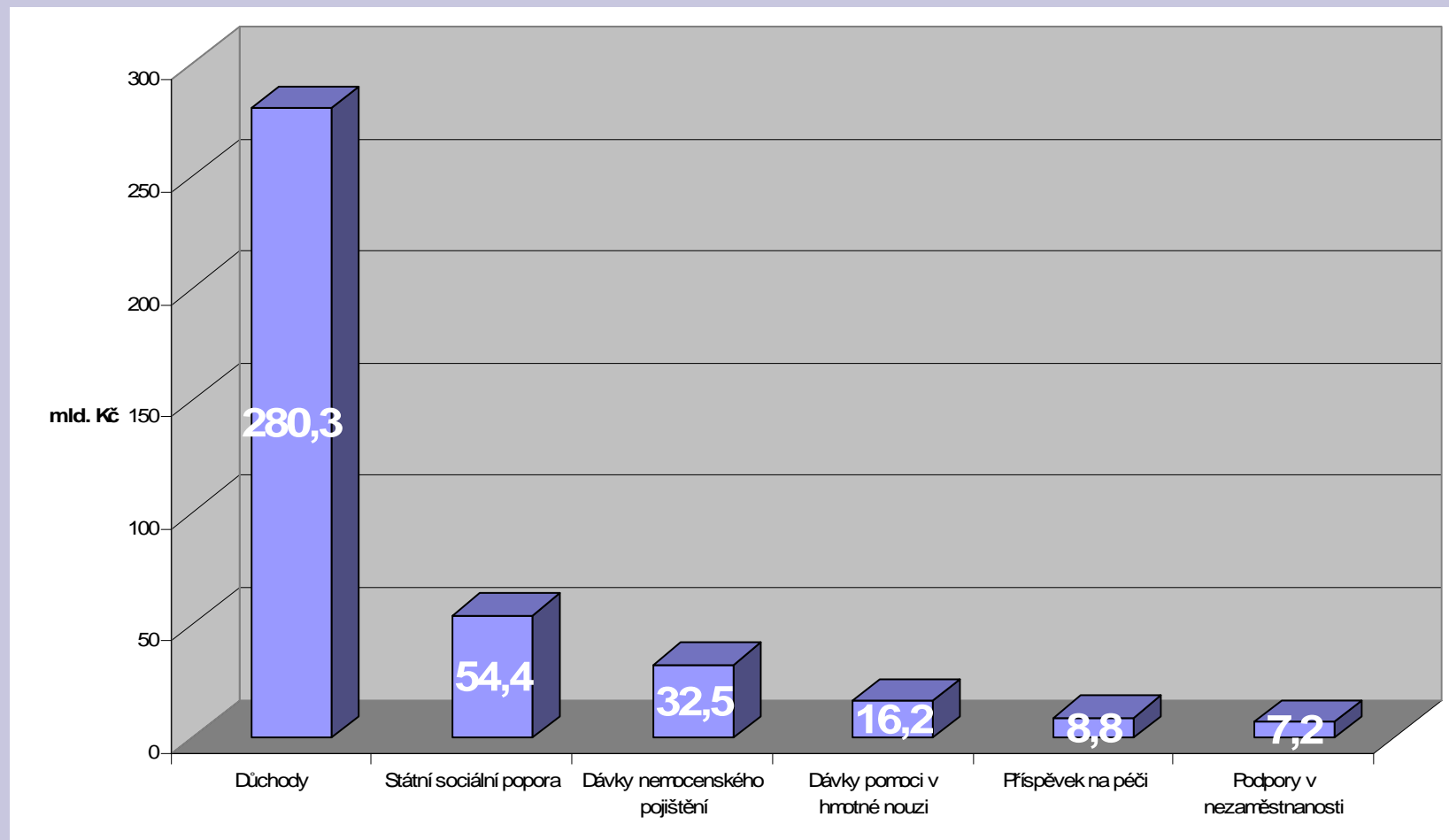

Vývoj nákladů podle současné právní úpravy

Rozpočet MPSV na rok 2007

Odstranění automatických valorizačních schémat

- Novelizace zákona o životním a existenčním minimu odstraní automatickou valorizaci částek životního minima a částky existenčního minima
- Cílem je podpora motivace k práci, neboť změny daňového systému a dalších ekonomických nástrojů budou konstruovány tak, aby snaha občana zvýšit si příjem vlastní prací byla zvýhodněna
- Automatická valorizační schémata budou zrušena u všech sociálních transferů s výjimkou důchodů

Státní sociální podpora a sociální péče

Změny v dávkách státní sociální podpory a sociální péče od 1. 1. 2008

Přídavek na dítě

Přídavky v **pevné výši** podle věku dítěte

Věk dítěte	Výše přídavku
0 – 6 let	500 Kč
6 – 15 let	610 Kč
15 – 26 let	700 Kč

Nárok na přídavek na dítě do **2,4 násobku** životního minima rodiny

Sociální příplatek

Nárok na sociální příplatek do **2,0 násobku** životního minima rodiny

Státní sociální podpora a sociální péče

Dopady změn DPFO na vybrané typy domácností zaměstnanců (v Kč měsíčně)

Daňové dopady (rozdíl 2008-2007)	Měsíční hrubá mzda								
	10 000	15 000	20 000	25 000	30 000	40 000	50 000	75 000	100 000
Zaměstnanec; bez dětí	-450	-219	-38	-77	-159	-839	-1614	-3552	-6539
Zaměstnanec; 1 dítě	-820	-589	-408	-447	-529	-1209	-1984	-3922	-6909
Domácnost; 1 dítě SZM	-370	-557	-920	-638	-459	-96	-175	-1308	-4298
Domácnost; 2 děti SZM	-740	-927	-1290	-1008	-829	-466	-545	-1678	-4668
Domácnost; 3 děti SZM	-2407	-1297	-1660	-1378	-1199	-836	-915	-2048	-5038

Státní sociální podpora a sociální péče

Rodičovský příspěvek (RoP)

Peněžitá pomoc v mateřství (PPM) v délce 28 týdnů **vdaným i osamělým matkám** a 37 týdnů pouze po porodu víceročat

Čerpání RoP ve třech výměrách stanovených v pevných částkách

- zvýšené 11 400 Kč
- základní 7 600 Kč
- snížené 3 800 Kč

Volba se vztahuje vždy k nejmladšímu dítěti v rodině
a je nezměnitelná

Státní sociální podpora a sociální péče

Volba čerpání rodičovského příspěvku

- **Rychlejší čerpání** – po PPM náleží RoP ve **zvýšené** výměře do **24 měsíců** věku dítěte
ženě náleží po porodu PPM za cca 5 měsíců (22 týdnů)
+ celková výše čerpání RoP **216 600 Kč** (za 19 měsíců ve výši 11 400 Kč)
- **Klasické čerpání** – po PPM náleží RoP v **základní** výměře do **36 měsíců** věku dítěte
ženě náleží po porodu PPM za cca 5 měsíců (22 týdnů)
+ celková výše čerpání RoP **235 600 Kč** (za 31 měsíců ve výši 7 600 Kč)
- **Pomalejší čerpání** – po PPM nebo od narození dítěte náleží RoP v **základní** výměře
do **18 měsíců** věku dítěte a dále ve **snížené** výměře do **48 měsíců** věku dítěte
ženě náleží po porodu PPM za cca 5 měsíců (22 týdnů)
+ celková výše čerpání RoP **212 800 Kč** (za 13 měsíců ve výši 7 600 Kč
a 30 měsíců ve výši 3 800 Kč)

Státní sociální podpora a sociální péče

Možnost rychlejšího čerpání RoP, pouze pokud výše PPM dosahovala alespoň výše rodičovského příspěvku ve zvýšené výměře (tj. 11 400 Kč)

U zdravotně postižených dětí zachován nárok na RoP do 7 let věku dítěte v základní výměře

ženě náleží po porodu PPM za cca 5 měsíců (22 týdnů)

+ celková výše čerpání RoP **600 400 Kč** (za 79 měsíců ve výši 7 600 Kč)

Přechodné období

- rodičům dětí starších 3 let (k 1. 1. 2008) – dávka poskytována **ve snížené výměře do 4 let věku dítěte**
- rodičům dětí starších 18 měsíců (k 1. 1. 2008) – dávka poskytována **v základní výměře do 3 let věku dítěte a ve snížené výměře do 4 let věku dítěte**

Státní sociální podpora a sociální péče

Porodné

Porodné v **pevné výši** podle pořadí dítěte

- 1. dítě 15 000 Kč
- 2. a další dítě 13 000 Kč

Dávky pěstounské péče – příspěvek při převzetí dítěte do pěstounské péče

Příspěvek v **pevné výši** podle věku dítěte

Věk dítěte	Výše příspěvku
0 – 6 let	8 000 Kč
6 – 15 let	9 000 Kč
15 – 26 let	10 000 Kč

Státní sociální podpora a sociální péče

Příspěvek na školní pomůcky

Zrušení dávky

Pohřebné

- Omezení nároku pouze na případy, kdy je vypraven pohřeb **rodiči nezaopatřeného dítěte** nebo **nezaopatřenému dítěti**
- **Zrušení** valorizační podmínky pro zvyšování dávky

Sociální péče pro osoby se ZP

Příspěvek na zvýšené životní náklady

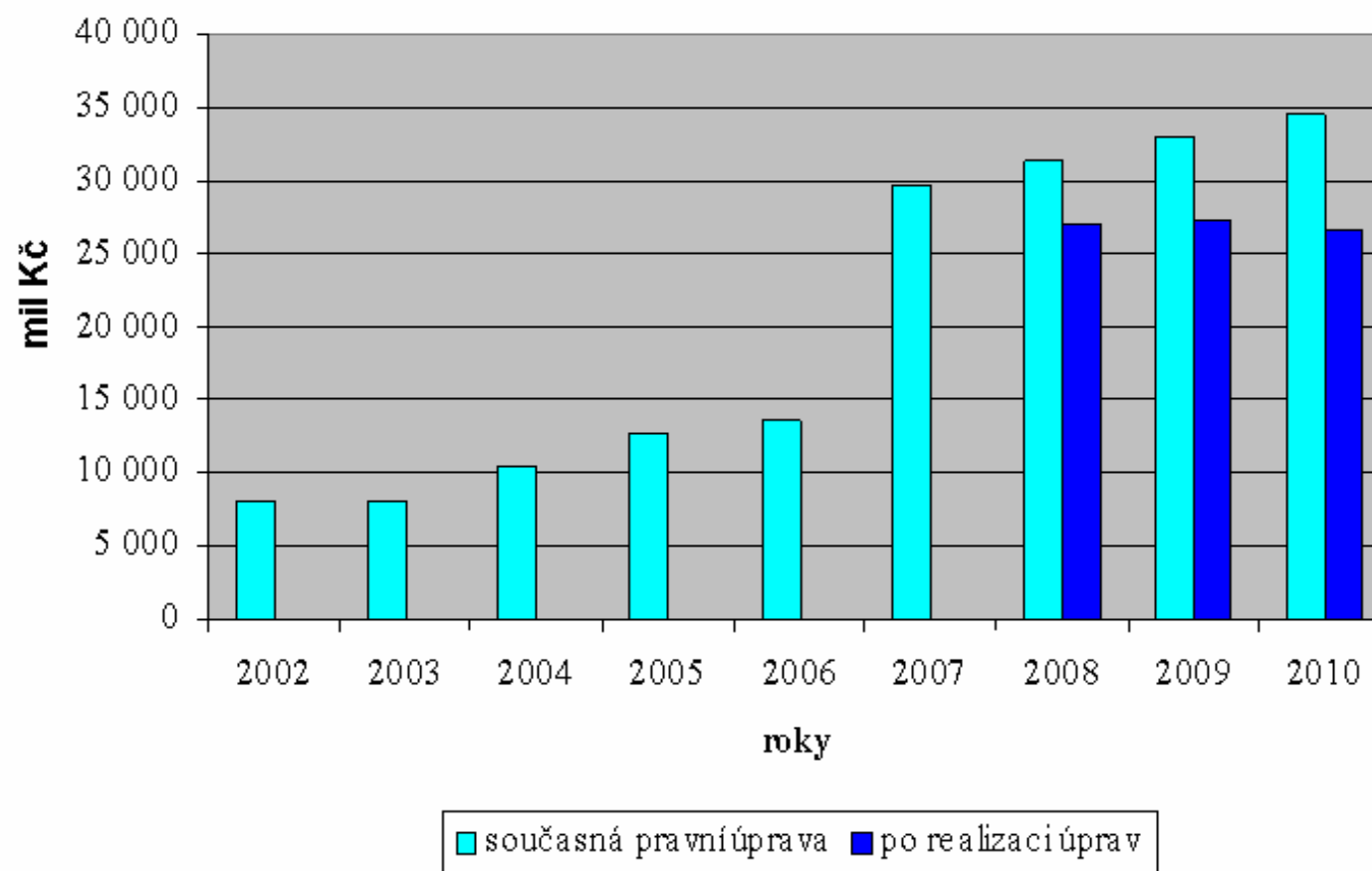
Zrušení dávky

Státní sociální podpora a sociální péče

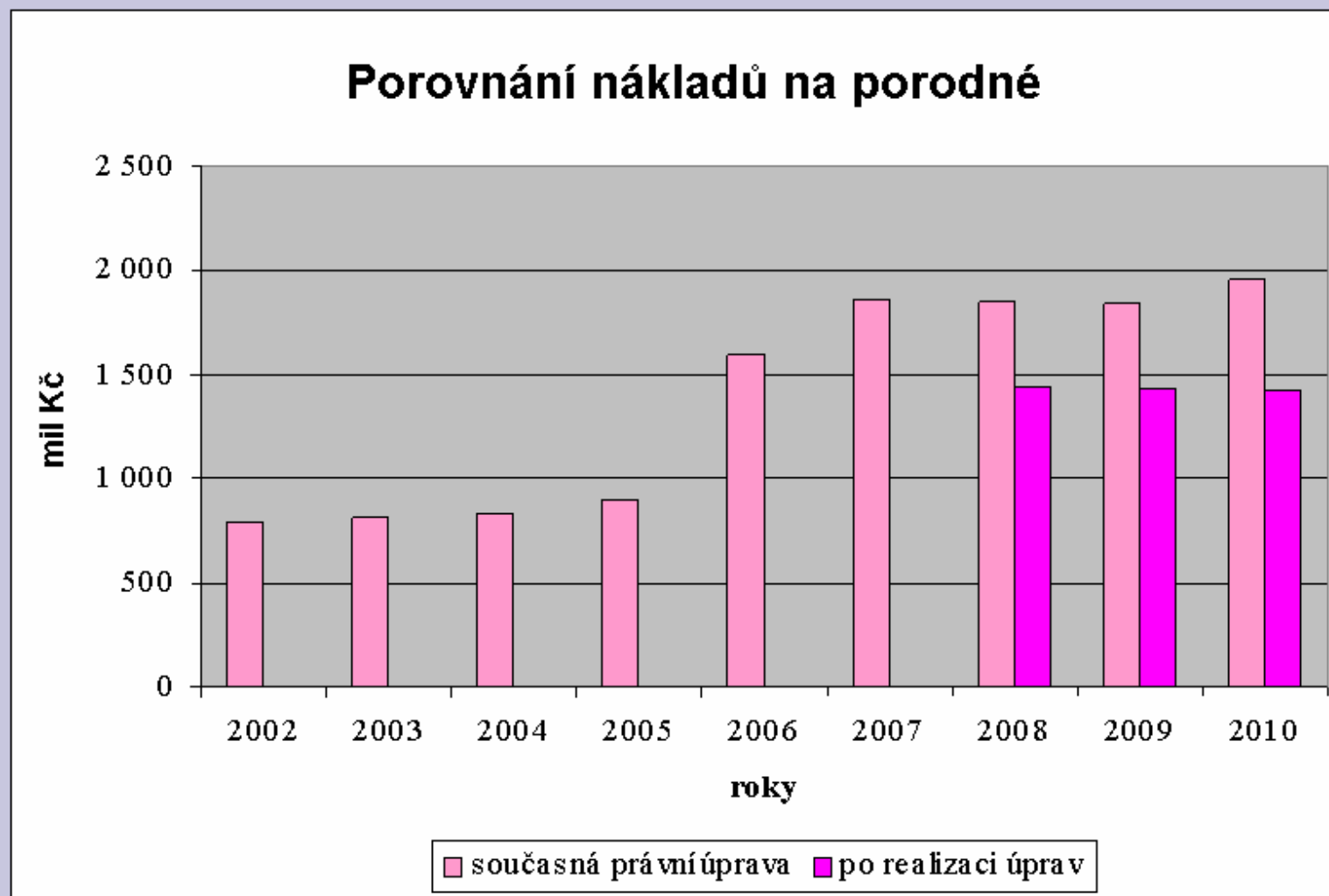
Státní sociální podpora a sociální péče

Porovnání nákladů na rodičovský příspěvek

Státní sociální podpora a sociální péče

Státní sociální podpora a sociální péče

Finanční dopad na státní rozpočet

Navrhované úpravy	2006	2007	2008		
	Skutečnost	Schválený rozpočet	Současná právní úprava	Po realizaci úprav	Úspora
Výdaje na SSP	34 051	54 439	56 420	47 926	-8 494
v tom					
- přídavek na dítě	11033	10789	10 321	7 669	-2 652
- sociální příspěvek	4418	4727	4 688	4 211	-477
- rodičovský příspěvek	13 526	29 598	31 348	26 906	-4 442
- porodné	1 591	1 856	1 847	1 438	-409
- příspěvek při převzetí dítěte	10	12	12	12	0
- příspěvek na školní pomůcky	65	79	84	0	-84
- pohřebné	513	530	532	102	-430
Výdaje na dávky sociální péče pro osoby se ZP	5 941	4 500	2 215	1 829	-386
v tom					
- příspěvek na zvýšené životní náklady	385	385	386	0	-386

Státní sociální podpora a sociální péče

Výhled úspor v sociálních dávkách

Dávky státní sociální podpory

	2008		2009		2010	
	Náklady	úspora (-)	náklady	úspora (-)	náklady	úspora (-)
Přídavek na dítě návrh	7 669	-2 652	7 457	-2 743	7 090	-3 336
Sociální příplatek návrh	4 211	-477	3 874	-439	3 564	-671
Rodičovský příspěvek návrh	26 906	-4 442	27 299	-5 672	26 530	-8 003
Porodné návrh	1 438	-409	1 432	-407	1 420	-535
Příspěvek při převzetí dítěte návrh	12	0	13	0	14	0
Příspěvek na školní pomůcky - zrušení příspěvku	0	-84	0	-85	0	-86
Pohřebné návrh	102	-430	102	-433	103	-435

Dávky sociální péče pro zdravotně postižené

	2008		2009		2010	
	Náklady	úspora (-)	náklady	úspora (-)	náklady	úspora (-)
Příspěvek na zvýšené životní náklady - zrušení příspěvku	0	-386	0	-386	0	-386

Sociální služby

System sociálních služeb

Příspěvek na péči za rok 2007 činí cca **10 miliard Kč**
(ve státním rozpočtu je vyčleněno **8,9 miliardy Kč**)

Dotace poskytovatelům sociálních služeb za rok 2007 činí
cca **7 miliard Kč** (v původním návrhu státního rozpočtu
Paroubkovy vlády byly vyčleněny jen **3 miliardy Kč**)

Sociální služby

Navrhované změny

Po dobu hospitalizace nebo pobytu v zařízení určeném pro výkon trestu či nařízené ústavní léčby, který trvá celý kalendářní měsíc, bude výplata příspěvku na péči zastavena

V případě neuvedení způsobu využití příspěvku bude jeho výplata po předchozím písemném upozornění zastavena do doby, než oprávněná osoba uvede odpovídající způsob jeho využití

Stát bude poskytovat krajům dotaci ze státního rozpočtu, která bude účelově vázána

Dotační procesy a kritéria podpory upraví nařízení vlády

Zaměstnanost

Fixní částky na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením

Snížení výše příspěvku na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením a jeho poskytování ve fixních částkách, tj. měsíčně:

- a) **5 900 Kč** (tj. cca **0,30 násobku** průměrné měsíční mzdy v NH) za každou zaměstnanou osobu s těžším zdravotním postižením
- b) **4 900 Kč** (tj. cca **0,25 násobku** průměrné měsíční mzdy v NH) za každou jinou zaměstnanou osobu se zdravotním postižením

Vyloučení souběhu příspěvku s příspěvkem na provoz chráněné dílny, popř. s dalšími příspěvky poskytovanými v rámci aktivní politiky zaměstnanosti

Navrhovaná úprava	Rok 2008 – úspora	0,811 mld. Kč
– Náklady 1,350 mld. Kč po celé období	Rok 2009 – úspora	1,087 mld. Kč
	Rok 2010 – úspora	1,370 mld. Kč

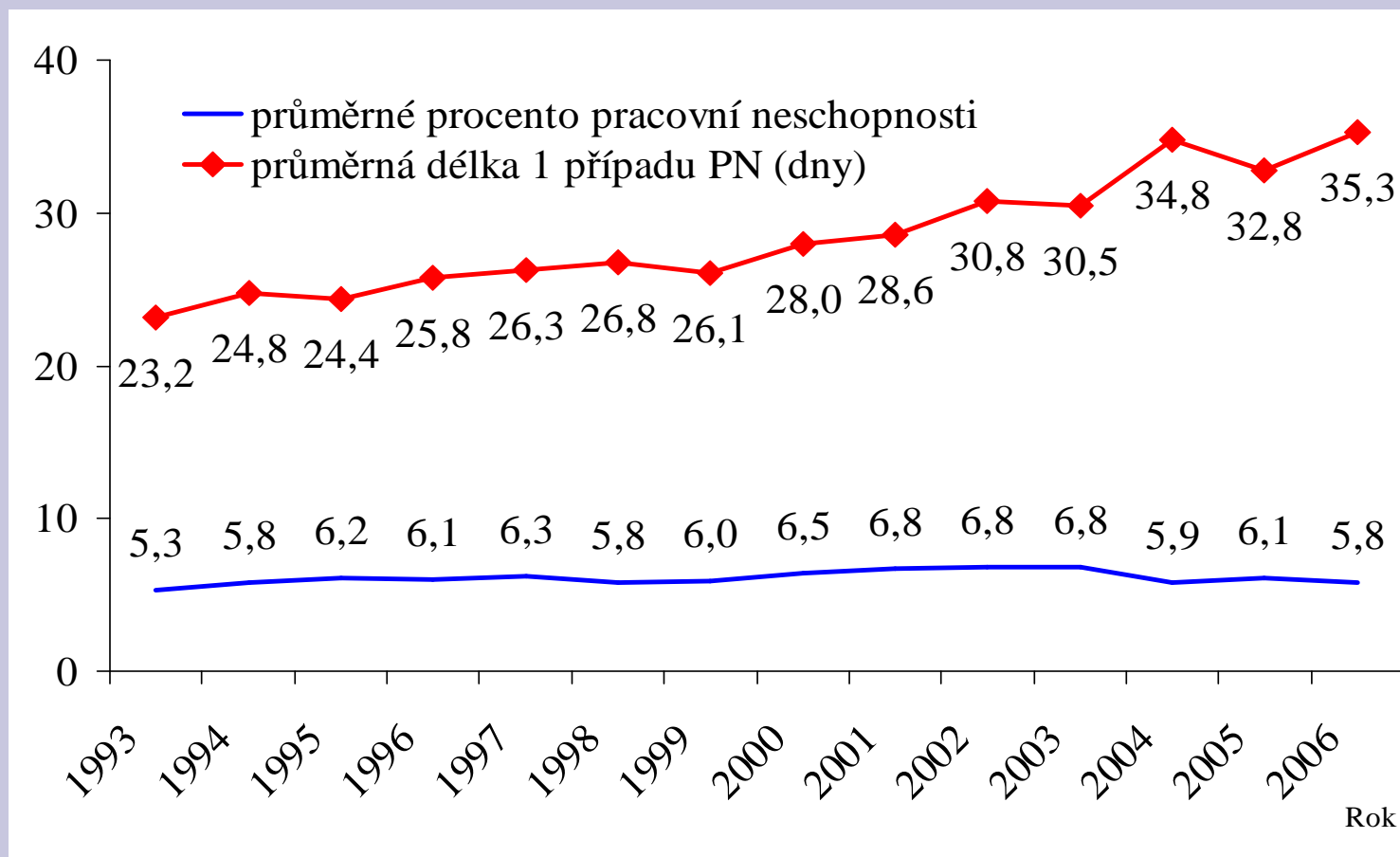
Zpřísnění vyplácení podpor v nezaměstnanosti

Ztráta nároku na podporu v nezaměstnanosti, skončilo-li zaměstnání pro zvláště hrubé porušení pracovních povinností

Nemocenské pojištění

Vývoj základních ukazatelů nemocenského pojištění

Nemocenské pojištění

Změny v nemocenském pojištění od 1. 1. 2008 (u dávek dle současného zákona)

**Účinnost nového zákona o nemocenském pojištění odložit na 1. 1. 2009,
tj. o další rok**

V roce 2008

1. Redukční hranice se nezvyšují
  2. Za první 3 kalendářní (pracovní) dny pracovní neschopnosti nenáleží nemocenské (plat, služební příjem)
  4. Pro výši nemocenského a POČR se do 1. redukční hranice započítává 90 % denního vyměřovacího základu (DVZ)
  5. Výše nemocenského
60 % DVZ 4.- 30. kal. den
66 % DVZ 31.- 60. kal. den
72 % DVZ od 61. kal. dne
- Výše podpory při ošetřování člena rodiny 60 % DVZ
Výše peněžité pomoci v mateřství 69 % DVZ

Nemocenské pojištění

Finanční dopad na státní rozpočet

Navrhovaná opatření zlepší v roce 2008 bilanci příjmů a výdajů nemocenského pojištění

→ **o 9,2 mld. Kč** ve srovnání se současným zákonem
(zákon č. 54/1956 Sb.)

→ **o 17,3 mld. Kč** ve srovnání s novým zákonem
(zákon č. 187/2000 Sb.)

Reforma důchodového systému

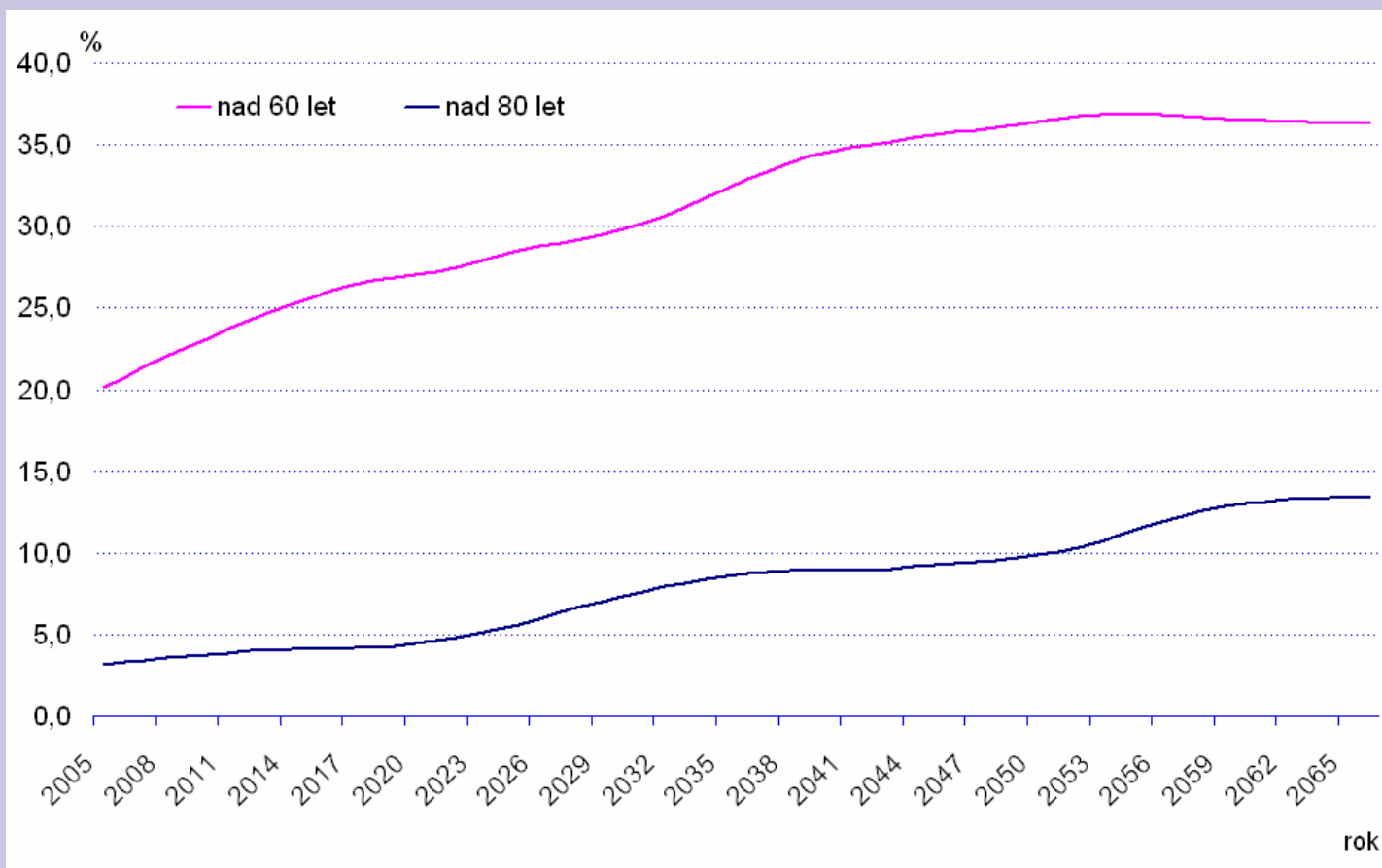
Negativní dopad do důchodového systému

- **Prodlužující se střední délka života**
- **Nízká porodnost**
- **Růst podílu osob ve vyšších věkových skupinách**
- **Rostoucí počet důchodců doprovázený poklesem počtu ekonomicky aktivních osob**
- **Tlak na výdajovou stranu systému (stává se trvale deficitní)**
- **System je v současné podobě finančně neudržitelný (kumulovaný dluh do roku 2050 cca 50 % HDP a do roku 2100 již 250 % HDP)**

Reforma důchodového systému

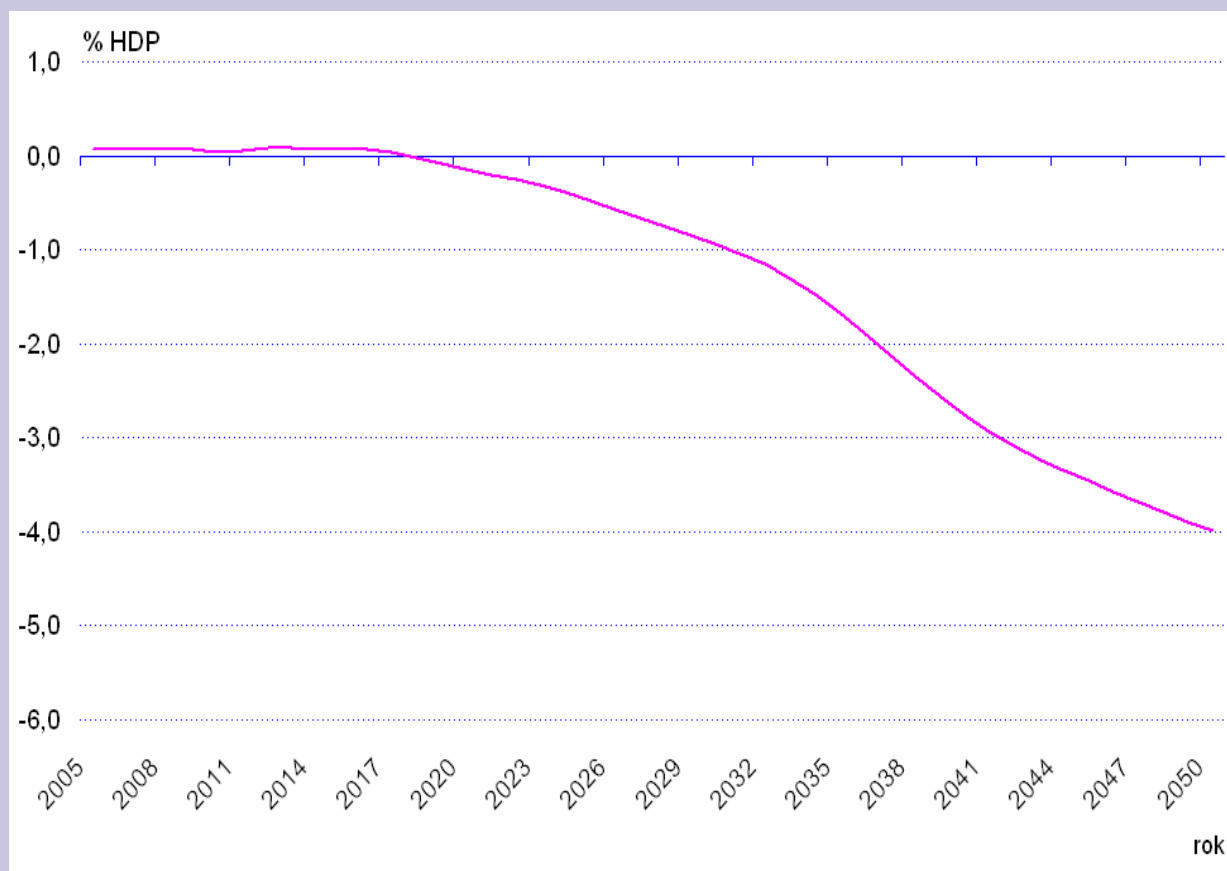
Podíl osob ve vyšších věkových skupinách na celkové populaci

Reforma důchodového systému

Dopad stárnutí do salda důchodového systému

Současný právní stav při minimální valorizaci

Reforma důchodového systému

I. etapa důchodové reformy

- Pokračování ve zvyšování důchodového věku na 65 let**
- Opatření týkající se dob pojištění (zrušení doby studia jako náhradní doby pojištění)**
- Prodloužení potřebné doby pojištění pro nárok na starobní důchod na 35 let**
- Zavedení možnosti souběhu výdělečné činnosti a části starobního důchodu**
- Změny v oblasti invalidních důchodů**

Reforma důchodového systému

Možnost souběhu částečného důchodu s příjmem z výdělečné činnosti

- Zavedení možnosti postupného odchodu z trhu práce
- Při dosažení důchodového věku bude možné požádat o přiznání starobního důchodu ve výši $\frac{1}{2}$ celého nároku
- V případě výdělečné činnosti se procentní výměra důchodu zvýší o 1,5 % výpočtového základu za každých 180 dnů ekonomické aktivity

Reforma důchodového systému

Změny v oblasti invalidních důchodů

Zavedení jediné invalidity ve třech stupních (místo současných plných a částečných invalidních důchodů) v závislosti na % omezení schopnosti výdělečné činnosti

- I. stupeň – pokles mezi 33 – 49 %
- II. stupeň – pokles mezi 50 – 69 %
- III. stupeň – pokles nad 70 %

Výše invalidního důchodu se bude lišit získávaným procentem za rok pojištění

- I. stupeň – 0,5 %
- II. stupeň – 0,75 % (odpovídá současnému částečnému invalidnímu důchodu)
- III. stupeň – 1,5 % (odpovídá současnému plnému invalidnímu důchodu)

Reforma důchodového systému

II. etapa důchodové reformy

- Vytvoření rezervy pro důchodovou reformu**
- Zavedení plateb za náhradní doby pojištění a snížení pojistné sazby**
- Změny v oblasti soukromých důchodů**
  - Oddělení majetku účastníků a akcionářů
  - Povinné zachování garance nezáporného meziročního výnosu u jednoho (bezpečného) produktu
  - Rozšíření portfolia fondů zrušením této garance u dalších produktů s možností získat vyšší výnos

III. etapa důchodové reformy

- Možnost dobrovolného přesměrování části příspěvků na důchodové pojištění na individuální účet u penzijního fondu (tzv. opt out)**

Další etapy reformy sociálního systému

Propojení trhu práce se sociálním systémem

Podpora aktivního chování

Vázání výplat sociálních dávek ve finančním plnění na aktivní chování člověka, (rekvalifikace, programy dalšího vzdělávání, jednorázové registrované práce, veřejně prospěšné práce)

- bonifikace v podobě aktivizačních bonusů
- přesměrování aktivní politiky zaměstnanosti od neproduktivního systému investičních pobídek
  - k handicapovaným osobám, se sníženou uplatnitelností na trhu práce
  - k prostředkům do oblasti rekvalifikací a dalšího vzdělávání a veřejně prospěšných prací

Přísnější tresty za práci načerno

Zpřísnění postihů práce načerno našich občanů a tvrdá penalizace ilegálního zaměstnávání cizinců

Další etapy reformy sociálního systému

Věcné plnění sociálních dávek

Dlouhodobé a opakované odmítání aktivního přístupu bude pro občana znamenat přechod na věcné zajištění nikoli životního, ale existenčního minima

- V systému hmotné nouze bude věcné plnění poskytováno těm, kteří zneužívají sociální systém a finanční prostředky nepoužívají k nákupu základních životních potřeb
- Věcné plnění bude rozšířeno na celý sociální systém, na všechny sociální dávky a bude vázáno na aktivní chování na trhu práce (a např. posílání dětí do školy)

Další etapy reformy sociálního systému

Rodinná politika

Vytvoření vhodných podmínek jak pro rodiče, kteří chtějí zůstat doma s dětmi na rodičovské, tak i pro ty rodiče, kteří chtějí skloubit pracovní dráhu s výchovou malých dětí

- Širší používání částečných, flexibilních pracovních úvazků**
- Nalezení širšího spektra služeb péče o děti do 6-ti let, včetně vytvoření systému péče o děti tzv. nerodičovskou osobou**
- Motivace zaměstnavatelů k placení finančních příspěvků na zřizování dětských koutků, či příspěvků zaměstnancům na zajištění opatrování dětí**
- Zavedení týdenní otcovské dovolené během prvních dvou měsíců života dítěte**

Další etapy reformy sociálního systému

Negativní daň

- Zavedení negativní daně, která zjednoduší sociální systém, sníží počet sociálních dávek a bude více motivující, protože odstraňuje skokovou změnu při překročení určité výše příjmu (čistá mezní míra zdanění bude maximálně lineární)
- Vytvoření systému, kdy práce i za nízkou mzdu bude vždy výhodnější, než pobyt na sociálních dávkách

Další etapy reformy sociálního systému

Národní úřad pro zaměstnanost a sociální správu

- Od 1. 1. 2009 bude vytvořena specializovaná státní správa na bázi stávajících úřadů práce**
- Dosavadní roztržitou strukturu institucí (státních i samosprávných) nahradí jeden specializovaný správní úřad**
- Obecní úřady se odbřemení od výkonu státní správy v sociální oblasti**
- Úřad bude zaměřený komplexně na klienta v oblastech zaměstnanosti, sociálních dávek a sociálně-právní ochrany**

Další etapy reformy sociálního systému

Národní úřad pro zaměstnanost a sociální správu

- Centralizace informací a decentralizace činností (posílení sociální terénní práce)**
- Propojení informačních systémů a provázání postupů v jednotlivých oblastech umožní efektivnější práci s klientem a snížení možnosti zneužívání sociálního systému**
- Umožnění lepšího přehledu o občanovi, o jeho motivaci, schopnosti a ochotě hledat zaměstnání a zúčastňovat se aktivačních programů, což se může odrazit v bonifikacích nebo naopak sankcích**

Další etapy reformy sociálního systému

Reforma lékařské posudkové služby

S vytvořením Národního úřadu pro zaměstnanost a sociální správu souvisí reforma lékařské posudkové služby

Celkový finanční dopad lékařské posudkové činnosti (s některými dalšími dávkami) činí minimálně 80 mld. Kč ročně

- invalidní důchody – cca 43 mld. Kč
- příspěvek na péči – cca 9 mld. Kč
- nemocenská – cca 26 mld. Kč

Jednotná lékařská posudková služba umožní úspory v řádech miliard Kč

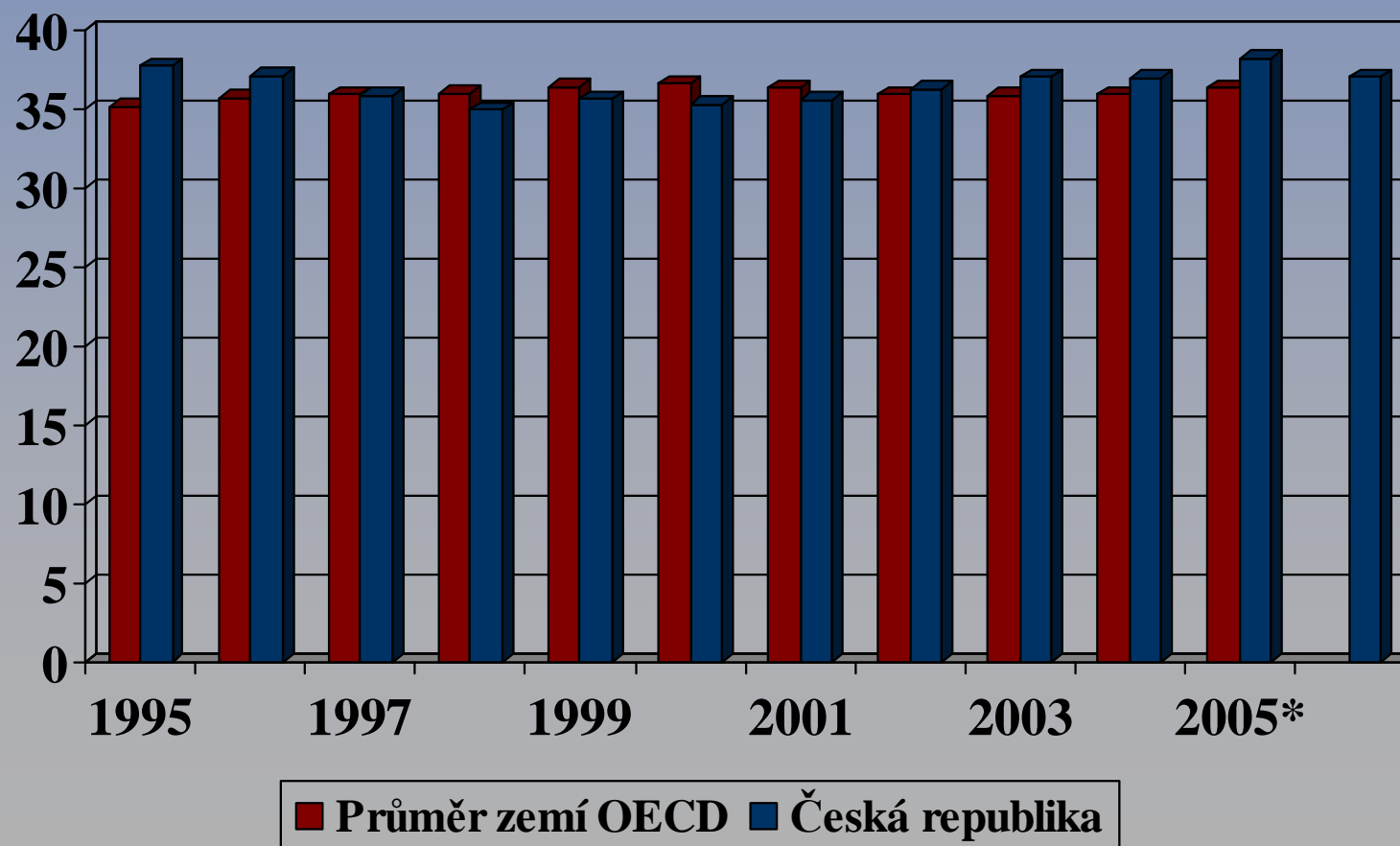
Návrhy změn právních předpisů v oblasti daňové

Daňová reforma 2008 – 2010

Miroslav Kalousek
ministr financí

1. Daňová kvóta

2. Důvody a cíle navržených změn

- Podpora hospodářského růstu.
- Sociální citlivost vůči ekonomicky neaktivní populaci.
- Podpora rodin s dětmi.
- Podpora ekonomické aktivity.
- Podpora udržitelného rozvoje.

3. Daň z přidané hodnoty

Zvýšení snížené sazby z 5 % na 9 %

- ze sociálních důvodů zachována snížená sazba,
- nepřímé daně „netrestají“ občany za pracovní aktivitu,
- sblížení obou sazeb snižuje motivaci k daňovým únikům,
- zvyšování podílu nepřímých daní a snižování podílu přímých daní.

3. Daň z přidané hodnoty

Uplatňování snížené sazby daně na ekologická paliva

- ochrana životního prostředí,
- podpora ekologicky zodpovědného chování,
- podpora lokálních výrobců ekologických paliv,
- snížení nákladů na vytápění, zejména na venkově,
- podpora udržitelného rozvoje.

3. Daň z přidané hodnoty

**Měsíční dopady na domácnosti pro rok 2008
podle výše jejich příjmů při sazbě 19 % a 9% (v Kč)**

Zvýšení daně	1. decil (nejnižší)	2. decil	3. decil	4. decil	5. decil
Na jednoho člena domácnosti	76	88	101	109	111
	6. decil	7. decil	8. decil	9. decil	10. decil
Na jednoho člena domácnosti	115	120	130	135	155

4. Daň z příjmů právnických osob (DPPO)

- **Snížení sazeb**

- 22 % pro rok 2008

- 20 % pro rok 2009

- 19 % pro rok 2010

- zatraktivnění ČR pro investice obecně
    - stimul pro příliv zahraničních investic
    - zohlednění vlivu daňové konkurence

- **Postupná reforma základu daně**

5. Daň z příjmů fyzických osob (DPFO)

- **Efektivní zdanění fyzických osob 0 – 15%.**
- **Změna sazeb: pouze jedna sazba 15 %**
  - omezení tendencí k daňovým únikům,
  - pozitivní vliv zejména na firmy, které zaměstnávají kvalifikované a vysoce placené zaměstnance,
  - podpora ochoty podnikat.
- **Změna systému základu daně – superhrubý příjem**
  - pojistné placené zaměstnancem i zaměstnavatelem nebude osvobozeno od daně z příjmů (§ 6 zákona o DzP),
  - vyšší transparentnost povinných odvodů.

5. Daň z příjmů fyzických osob

- **Sjednocení sazby srážkové daně na 15 %.**
- **Zvýšené slevy na dani přinesou rodinám větší podporu než společné zdanění manželů**
  - základní sleva z 7 200 Kč na 24 840 Kč,
  - daňové zvýhodnění na dítě z 6 000 Kč na 10 440 Kč,
  - sleva na dani na druhého z manželů ze 4 200 Kč na 24 840 Kč,
  - zvýšení i dalších slev.

5. Daň z příjmů fyzických osob

Zvýšení slev na dani a daňového zvýhodnění na děti

Sleva na	Před změnami (2007)	Po změnách (2008)
- poplatníka (důchodce)	7 200 Kč 0 Kč	24 840 Kč 24 840 Kč
- druhého z manželů bez příjmů	4 200 Kč	24 840 Kč
- poživatele částečného invalidního důchodu	1 500 Kč	2 520 Kč
- poživatele plného invalidního důchodu	3 000 Kč	5 040 Kč
- držitele průkazu ZTP/P	9 600 Kč	16 140 Kč
- studujícího	2 400 Kč	4 020 Kč
Daňové zvýhodnění na dítě	6 000 Kč	10 440 Kč

5. Daň z příjmů fyzických osob

Zrušení minimálního základu daně

- zjednodušení podnikatelského prostředí,
- snížení daňového zatížení drobných podnikatelů,
- podpora oborů a regionů, kde je podprůměrná ziskovost.

5. Daň z příjmů fyzických osob

Daňové výhody reformy pro důchodce

- důchodcům, kteří jsou stále ekonomicky aktivní, se navrhuje přiznat slevu na dani ve výši 24 840 Kč,
- přiznání slevy na dani ekonomicky aktivním důchodcům znamená nezdaňování důchodů až do výše 364 tis. Kč,
- daňové výhody se dotknou několika tisíců poživatelů starobního důchodu.

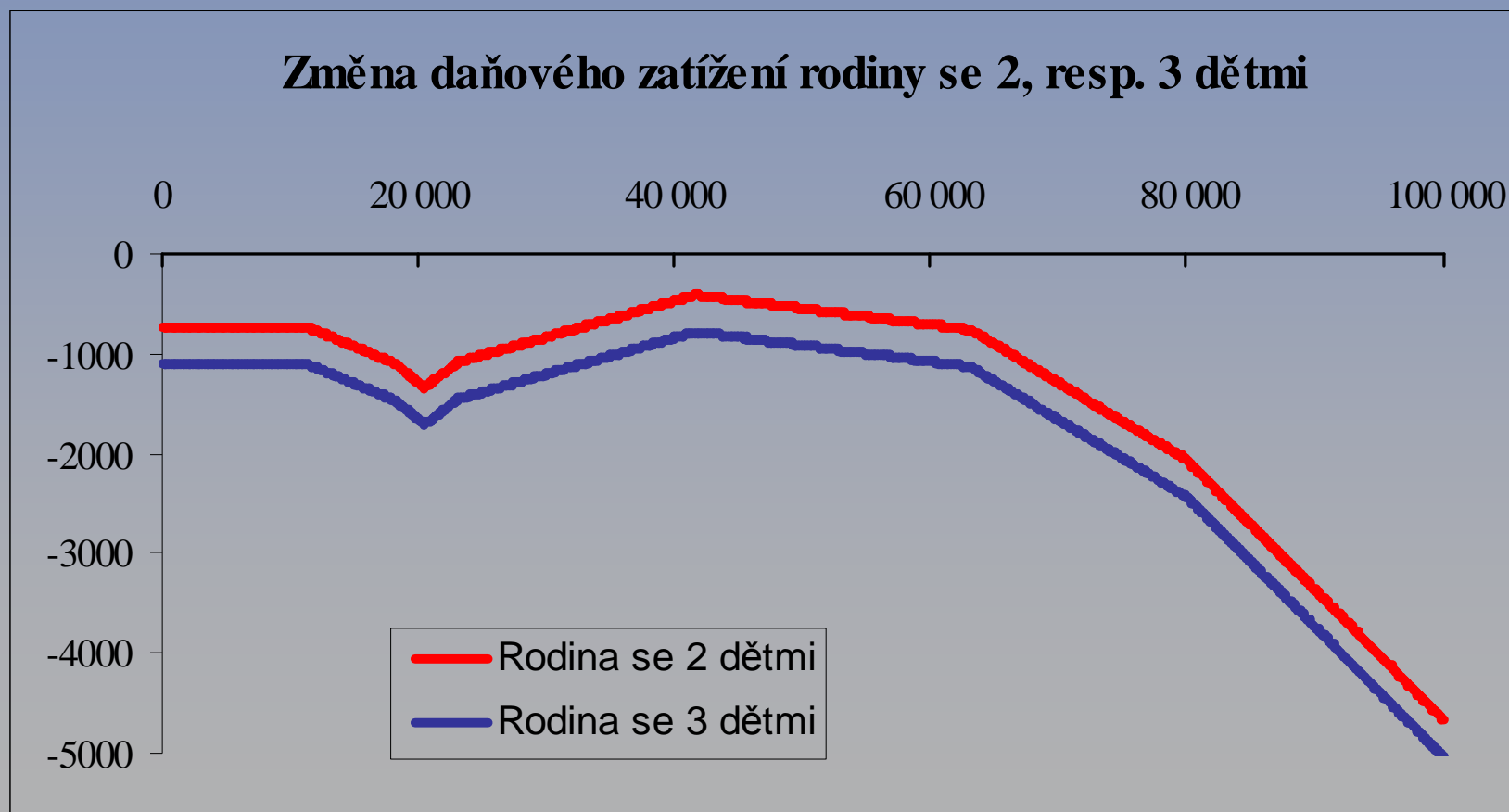
5. Daně z příjmů fyzických osob

**Dopady změn DPFO na vybrané typy domácností zaměstnanců
(v Kč měsíčně)**

Daňové dopady (rozdíl 2008-2007)	Měsíční hrubá mzda								
	10 000	15 000	20 000	25 000	30 000	40 000	50 000	75 000	100 000
Zaměstnanec; bez dětí	-450	-219	-38	-77	-159	-839	-1614	-3552	-6539
Zaměstnanec; 1 dítě	-820	-589	-408	-447	-529	-1209	-1984	-3922	-6909
Domácnost; 1 dítě SZM	-370	-557	-920	-638	-459	-96	-175	-1308	-4298
Domácnost; 2 děti SZM	-740	-927	-1290	-1008	-829	-466	-545	-1678	-4668
Domácnost; 3 děti SZM	-2407	-1297	-1660	-1378	-1199	-836	-915	-2048	-5038

5. Daně z příjmů fyzických osob

6. Zdanění majetku

- osvobození zemědělských pozemků od daně z nemovitostí, obce budou mít možnost ovlivnit výše sazby daně,
- osvobození dědictví u II. skupiny od daně dědické,
- osvobození darů u I. a II. skupiny od daně darovací.

7. Správa daní

- zrušení registračních pokladen.

8. Další zvažované změny 2009 – 2010

Další reformy na straně výdajů umožní provedení následujících změn:

- zrušení daně z převodu nemovitostí,
- osvobození příjmů z dividend a z kapitálových výnosů.

8. Další zvažované změny

Další změny plynoucí z programového prohlášení vlády:

- audit všech výjimek a odečitatelných položek u daně z příjmů,
- výrazné rozšíření závazného posouzení dotazů poplatníků správcem daně, tzv. editační povinnost (Specializovaný finanční úřad),
- jedno místo výběru daní, cel a pojistného – omezení administrativních zátěží poplatníků.

9. Příklady dopadů změn

A. Osamělý zaměstnanec bez dětí

Roční příjem: 180 tis. Kč, tj. 15 tis. Kč měsíčně

V Kč	DPFO	pojistné	DPH
Nyní	14 241	22 500	15 429
Po reformě	11 610	22 500	16 988

Celková úspora **1 073 Kč, tj. měsíčně 89 Kč**

9. Příklady dopadů změn

B. Osamělý zaměstnanec s jedním dítětem

Roční příjem: 180 tis. Kč, tj. 15 tis. Kč měsíčně

V Kč	DPFO	pojistné	DPH
Nyní	8 241	22 500	16 076
Po reformě	1 170	22 500	18 203

Celková úspora **4 944 Kč, tj. měsíčně 412 Kč**

9. Příklady dopadů změn

C. Rodina s jedním dítětem, manželka nepracuje

Roční příjem: 240 tis. Kč, tj. 20 tis. Kč měsíčně

	DPFO	pojistné	DPH
Nyní	600	30 000	22 553
Po reformě	-10 400	30 000	25 663

Celková úspora **7 890 Kč, tj. měsíčně 657 Kč**

9. Příklady dopadů změn

D. Rodina se třemi dětmi, manželka nepracuje

Roční příjem: 600 tis. Kč, tj. 50 tis. Kč měsíčně

V Kč	DPFO	pojistné	DPH
Nyní	51 474	75 000	53 653
Po reformě	40 500	75 000	58 283

Celková úspora **6 344 Kč, tj. měsíčně 529 Kč**

9. Příklady dopadů změn

E. Rodina se dvěma dětmi, oba rodiče pracují

Roční příjem: 300 + 180 tis. Kč, tj. 25 + 15 tis. Kč
měsíčně

V Kč	DPFO	pojistné	DPH
Nyní	36 432	60 000	43 460
Po reformě	26 640	60 000	47 319

Celková úspora **5 933 Kč, tj. měsíčně 494 Kč**

9. Příklady dopadů změn

F. Manažer žijící samostatně

Roční příjem: 1 200 tis. Kč, tj. 100 tis. Kč měsíčně

V Kč	DPFO	pojistné	DPH
Nyní	284 028	150 000	86 789
Po reformě	205 560	120 000	105 191

Celková úspora **90 066 Kč, tj. měsíčně 7 505 Kč**

9. Příklady dopadů změn

G. Podnikatel

Roční rozdíl mezi příjmy a výdaji: 480 tis. Kč,
tj. 40 tis. Kč měsíčně

V Kč	DPFO	pojistné	DPH
Nyní	65 148	114 000	34 088
Po reformě	47 160	114 000	38 355

Celková úspora **13 721 Kč, tj. měsíčně 1 143 Kč**

9. Příklady dopadů změn

Předpoklady výpočtů

- měsíční příjem je 1/12 ročního, příjmy a případné výdaje se v čase nemění; měsíční úspora je počítána jako 1/12 roční úspory,
- je uváděno pojistné za zaměstnance, systém po reformě do základu daně zahrnuje i pojistné placené zaměstnavatelem a neumožňuje odečíst pojistné zaměstnance,
- v případě OSVČ je od ročního rozdílu mezi příjmy a výdaje ještě odečteno vypočtené pojistné, v novém systému se vypočtené pojistné neodečítá ani nepřičítá,
- rodiny v současném stavu vždy používají systém společného zdanění manželů tam, kde je to možné,

9. Příklady dopadů změn

Předpoklady výpočtů

- nový systém má stejné ostatní parametry a koeficienty jako stávající,
- domácnosti nespoří a rozdělení výdajů domácností na zboží nacházející se ve snížené a základní sazbě DPH v jejich spotřebním koši se nemění; fyzický objem spotřeby zůstává neměnný,
- ceny stoupnou pouze o zvýšení DPH,
- čistý příjem zahrnuje pouze příjmy ze závislé činnosti a podnikání očištěné o DPFO a pojistné.

10. Daňová progrese

- Zaměstnanci bez dětí se mzdou do 10 000 Kč nebudou platit daň z příjmů.
- Zaměstnanec se třemi dětmi a manželkou v domácnosti nebude platit daň z příjmů, pokud jeho hrubá mzda nepřesáhne 33 300 Kč měsíčně.
- Efektivní souhrnná daňová sazba klesne všem skupinám zaměstnanců.
- Daňová progrese se zmírní.
- Vysokopříjmoví stále odvádí vyšší procento ze mzdy než nízko příjmoví.

10. Daňová progrese

Podíl DPFO, pojistného placeného zaměstnancem a DPH na hrubé mzdě zaměstnanců v rozdělení mezd dle mezních sazeb DPFO platných v roce 2007

Mezní sazba DPFO	současný stav	po reformě
12 %	26,2 %	25,1 %
19 %	28,0 %	27,9 %
25 %	31,4 %	31,3 %
32 %	38,1 %	33,5 %

11. Fiskální dopady

Akruální dopady daňové reformy na veřejné rozpočty, bez dalších uvažovaných změn

v mld. Kč	2008	2009	2010
DPH	25,6	27,0	27,9
DPFO	-21,3	-24,3	-27,4
DPPO	-4,1	-18,8	-27,5
Majetkové daně	-0,4	-0,4	-0,4
Celkem	-0,2	-16,5	-27,4

11. Fiskální dopady

Hotovostní dopady daňové reformy na veřejné rozpočty, bez dalších uvažovaných změn

v mld. Kč	2008	2009	2010
DPH	25,6	27,0	27,9
DPFO	-16,2	-24,3	-27,5
DPPO	0,0	-6,1	-28,2
Majetkové daně	-0,4	-0,4	-0,4
Celkem	9,0	-3,8	-28,2

Realizací navržených sociálních a daňových změn v roce 2009 a 2010 se nepodaří dosáhnout fiskálních cílů ve snížení deficitu veřejných rozpočtů.

Jsou navržena další výdajová opatření pro rok:

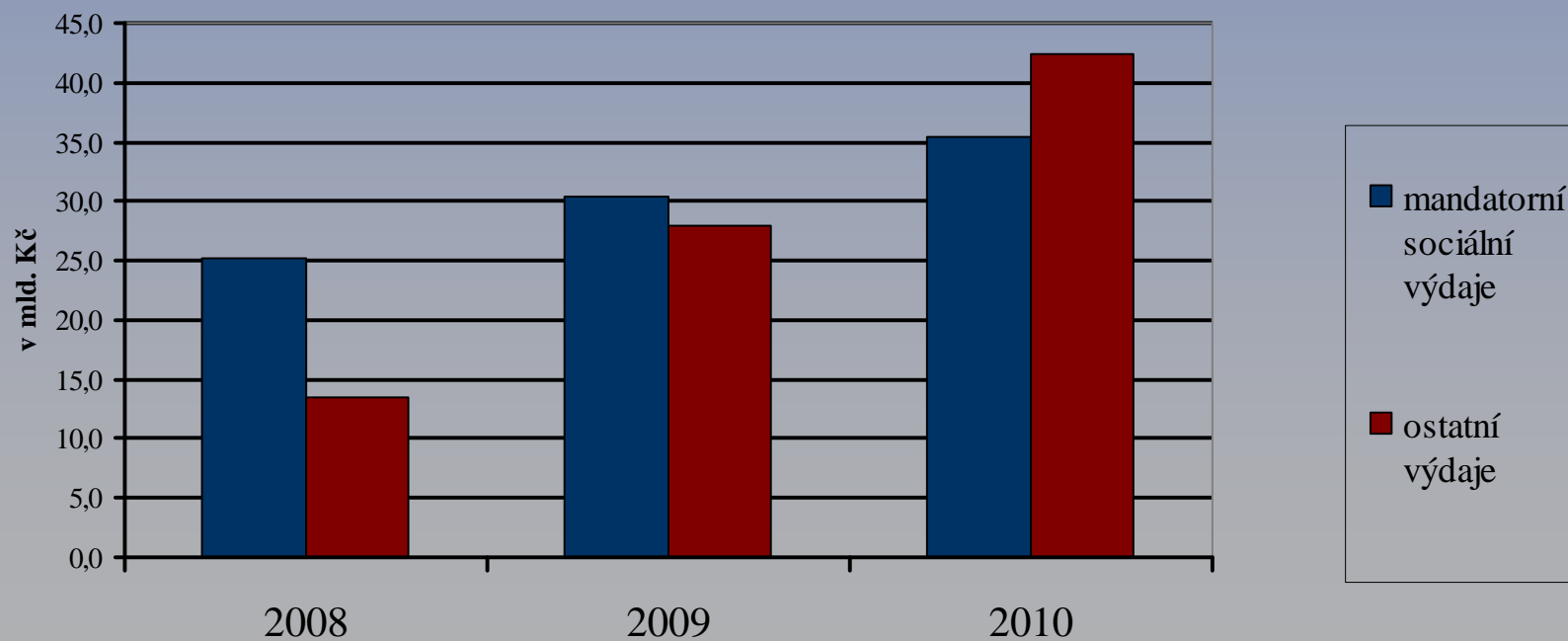
2008 v rozsahu 5,3 mld. Kč

2009 v rozsahu 11,4 mld. Kč

2010 v rozsahu 16,8 mld. Kč

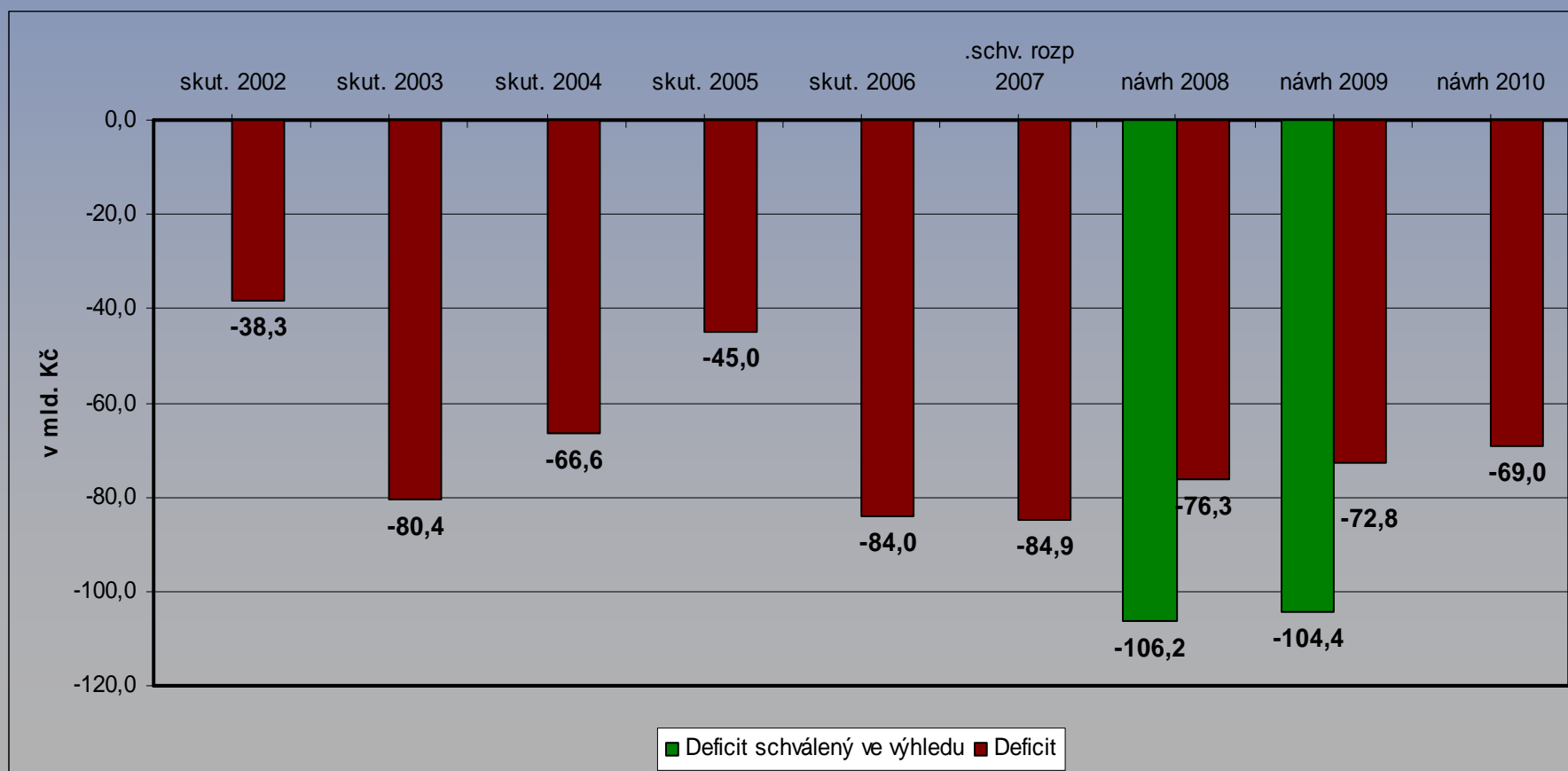
Výsledné snížování výdajů státního rozpočtu proti výhledu z roku 2006

Vývoj deficitů státního rozpočtu 2002 až 2010 v metodice fiskálního cílení (rok 2008 až 2010 vč. reformních kroků)

Podíl salda SR, SF a VR na HDP v % po promítnutí reformních kroků

ukazatel	2007	2008	2009	2010
<i>HDP v běžných cenách v mld. Kč</i>	3 442	3 718	4 019	4 340
podíl salda státního rozpočtu na HDP v %	-2,5	-2,1	-1,8	-1,6
podíl salda státních fondů na HDP v %	-1,0	-0,2	-0,1	0,0
podíl salda ostatních složek veřejných rozpočtů na HDP v %	-0,5	-0,7	-0,7	-0,7
podíl salda veřejných rozpočtů na HDP v %	-4,0	-3,0	-2,6	-2,3
cíl dle programového prohlášení vlády		-3,0	-2,6	-2,3

Závěry:

- Reformními kroky se podaří snížit hrozivý deficit v letech 2008-2010.
- Okruhy výdajů rozpočtových kapitol v roce 2008 až 2010 stagnují nebo klesají, výjimku tvoří výdaje na platy, sociální výdaje, výdaje na výzkum a vývoj, výdaje kapitoly MO.
- Reformní kroky vlády nepostihují výdaje kapitol s odlišným režimem sestavování státního rozpočtu, které jsou v působnosti rozpočtového výboru.

Závěry:

- Dopady reformních změn do rozpočtů obcí a krajů budou řešeny v rámci novel zákonů o rozpočtovém určení daní.
- Podmínkou pro úspěšnou realizaci navržených opatření je schválení reformních zákonů v PSP ČR s účinností nejpozději od 1. 1. 2008.

Dámy a pánové,
děkujeme za pozornost.